

2 K miesięcznie
z odsyłką.

Zagranicą miesięcznie 2 M. 30 f.
3 fr. 50 ct., 2 1/2 szyl. 70 ct. amer

Tygodniowo w Krakowie 40 h.
z dostawą do domu 46 h.

Cena numeru
oddzielnego **8 h.**

Redakcyje otwarte są wolne od
opłaty pocztowej. — Redakcyje
rękopisów nie zwraca i bezimiennych
listów nie ewidencjonuje.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partii socjalno-demokratycznej.

Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcyja i Administracyja
Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcyi Nr. 396.
Telefon Administracyi Nr. 2314.
Konto czekowe Nr. 34.095.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy:
Pl. WW. Świętych 11.
Telefon Nr. 1354.
Konto czekowe Nr. 910.

Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza
petitem 20 h. Za miejsce wiersza
petitem w nadciśnięciu 60 h.

Zwycięstwa w Galicyi i w Serbii.

Walki austriacko-rosyjskie.

Wiedeń, 2 listopada.

Ogłaszają pod datą wczorajszą w południe:

Turka—Stary Sambor.

Kilkudniowa zaciekła bitwa w obrębie na północny wschód od Turki i na południe od Starego Sambora wczoraj doprowadziła do **zupelnego zwycięstwa naszej armii**. Nieprzyjaciel, który tu wtargnął w sile dwóch dywizyj piechoty i jednej brygady strzelców, **wyparty** został ze wszystkich swych stanowisk.

Bombardowanie Czerniowiec.

W Czerniowcach wojska nasze **utrzymały się**. Ogień artylerii rosyjskiej, zwrócony zwłaszcza na **rezydencję arcybiskupa grecko-orientalnego**, pozostał **bez znaczącego wpływu**.

W Królestwie.

W Królestwie Polskiem wywiązują się **nowe walki**. Ataki na nasze pozycje zostały **odparte**. Kilka nieprzyjacielskich oddziałów **rozprószone**.

Zastępca szefa sztabu generalnego, *von Höfer* generał-major.

Zwycięskie walki w Serbii.

Wiedeń, 2 listopada.

Ogłaszają pod datą 31 października:

W sukcesach naszych wojsk, które swego czasu przy wtargnięciu do Macvy napotykały tamże na silne drutami chronione wzmocnione pozycje i w nich dopiero przed dwoma dniami po długich ciężkich walkach koło Ravnje zdołały uczynić wyłom, nastąpił dziś dalszy ciąg. Mimo **rozpaczliwej obrony Serbów** i mimo trudnego przedostania się do częściowo obfitej w moczary Macvy dziś wszystkie nasze wojska, które posunęły się przez Sawę i Drinę, ruszyły szerokim frontem **dalej naprzód** i zajęły miejscowości Crna Bara, Banovopolje, Radenkovic, Glusci i Tabanovic.

Potiorek, zbrojmistrz.

Walki Niemców.

Berlin, 2 listopada.

Z wielkiej głównej kwatery donoszą pod datą wczorajszą przed południem:

W Prusach wschodnich.

Na północnym wschodzie wojska nasze także wczoraj stały jeszcze w **niezdecydowanej walce** z Rosyanami.

W Belgii.

Operacje w Belgii utrudnione są przez powódź, spowodowaną zniszczeniem śluz kanału Iser-Ypres koło Neufort. Koło Ypres wojska nasze **posuwają się dalej naprzód**. Pojmano co najmniej 600 jeńców i zdobyto kilkanaście dział angielskich.

We Francyi.

Także wojska walczące na zachód od Lille posunęły się naprzód. Liczba pojmanych koło Vailly podniosła się na około 1500. W okolicy Verdun i Toul stoczono tylko **mnijšie potyczki**.

Wojna turecko-rosyjska.

Petersburg, 2 listopada.

Na wiadomość o podstępny ataku na wybrzeża rosyjskie morza Czarnego rząd cesarski jeszcze tego samego dnia polecił ambasadorowi rosyjskiemu w Konstantynopolu, by zawiadomił Portę o zerwaniu stosunków dyplomatycznych i o

swym **wyjeździe** wraz z całym personelem ambasady i konsulatu. Ochronę interesów poddanych rosyjskich powierzono rządowi włoskiemu.

Rosya nie lekceważy Turcyi.

Londyn, 2 listopada.

„Evening News” donosi z Petersburga, że

wojskowe koła rosyjskie **nie uważają** Turcyi za nieprzyjaciela, któregoby można lekceważyć. Mimo że organizacja wojskowa wykazuje braki, Turcyja przecież może postawić **pół miliona żołnierzy** a nadto 300.000 rezerwy. Rosyanie są w zupełności przygotowani do obrony obszarów kaukaskich.

Muzułmanie za wojną.

Kopenhaga, 2 listopada.

„National Tidende” przynosi telegram z Aten: Jak donoszą, w Damasku odbyły się **manifestacje antyangielskie**. Wogóle usposobienie jest za wojną. Wysyłka wojsk syryjskich do granicy egipskiej ustaje, lecz **ściągają wielkie masy Beduinów**.

Obawy Włoch o Trypolis.

Berlin, 2 listopada.

W kilku dziennikach włoskich wyrażono obawę, że obecnie po wybuchu kroków nieprzyjacielskich na wschodzie, **ruch muzulmański może się także przenieść do Libii**. Wobec tego możemy skonstatować, iż są **przysiężenia Porty**, że ona w uwzględnieniu interesów włoskich uczyni wszystkie potrzebne zarządzenia, by **Libię wyjąć z pod ruchu muzulmańskiego**.

Stanowisko Grecyi.

Ateń, 2 listopada.

Dzienniki omawiają sytuację stworzoną przez **krok Turcyi** i oświadczają, że Grecya jak poprzednio tak i nadal pragnie żyć w **spokoju**. Zdaniem dzienników, **pokój na Bałkanach** **zawisłym jest jedynie i wyłącznie od Bułgaryi**. Grecya czuwa nad swymi interesami.

Zatopienie krążownika angielskiego.

Londyn, 2 listopada.

Torpeda, wyrzucona przez niemiecką łódź podwodną, **zatonęła** stary krążownik „Hermes”, który służył do transportu aparatów lotniczych wodnych i znajdował się w powrocie z Dunkierki. Prawie wszyscy oficerowie i marynarze zostali uratowani. Sprawa niema większego znaczenia wojskowego.

Berlin, 2 listopada.

Do urzędowej wiadomości londyńskiej o zatopieniu krążownika „Hermes” dowiaduje się biuro Wolffa, że z urzędowej niemieckiej strony **niema jeszcze potwierdzenia** tej wiadomości.

Walka o Kiauczau.

Londyn, 2 listopada.

Urzędowo podają do wiadomości, że kontyngent **wojska indyjskiego** połączył się przed Czingtau z wojskiem angielskim i japońskim.

Berlin, 2 listopada.

Urzędownie podają do wiadomości: **Ogólny atak** na Czingtau ze strony lądu i morza **rozpoczął się wczoraj przed południem**.

Anglia a Ameryka.

Londyn, 2 listopada.

„Morning Post” donosi z Waszyngtonu: **Polityka Anglii i Ameryki** **stoją do siebie w przeciwieństwie**. Anglia pragnie zapobiedz pobiera-

niu przez Niemcy towaru, który jako materiał wojenny byłby pożyteczny lub dopomógłby w podtrzymaniu pewnych gałęzi przemysłu. Rząd amerykański ocenia sytuację Anglii, nie widząc się jednakże zniewolonym do popierania Anglii kosztem handlu amerykańskiego, lecz czuje się raczej w obowiązku czynienia wszystkiego, co leży w jego mocy, by **zapewnić sobie targ zagraniczny dla wyrobów amerykańskich**. Niebawem okaże się, że stosunki zmierzają do starcia, które tylko taktem i względnością jako też wzajemnymi koncesjami może być usunięte.

Prześladowania Niemców i Austriaków w Anglii.

Londyn, 2 listopada.

„Daily Chronicle“ donosi pod datą 30 października, że policja w dalszym ciągu **aresztuje Niemców i Austriaków** i z końcem miesiąca zapewne wszyscy już będą internowani. Tymczasem władze starają się **usunąć wszelki powód do skarg** na niewygody ze strony internowanych. Będą poczynione pewne różnice między internowanymi, majątni za zapłatą mają otrzymać pewne wygody. Stosunki sanitarne będą też poprawione. Dzienniki otrzymały zapewnienie, że powodem skarg na złe traktowanie internowanych było przeciążenie urzędu wojennego zajętego sprawą rekrutów.

Prasa turecka o wojnie z Rosją.

Konstantynopol, 2 listopada.

W widocznie inspirowanym artykule o poważnych zajęciach na morzu Czarnym, które „Tannin“ przedstawia jako **niespodziankę**, podkreślają najważniejsze dzienniki tureckie, że flota turecka stanęła w obronie Porty. Turcy zdecydowaną była przestrzegać jak najściślej neutralności i znosiła przez trzy miesiące **nieprzyjazne stanowisko i prowokacje trójporozumienia**, zwłaszcza Rosji, której prasa obrzucała Turcję oszczerstwami i oskarżała otwarcie o możliwość wypowiedzenia wojny, podczas gdy „N. Wremia“ powoływały się na to, że **Konstantynopol i Dardanele należą do Rosji**.

Flota turecka napotkała na obcą flotę na wodach tureckich, a widząc, że okręt minowy towarzyszy tej flocie i wykonywa podejrzaną ruchy, nie mogła pozostać bezczynną, bez narażenia się na niebezpieczeństwo, że powtórzy się precedens z r. 1853, gdy flota turecka zniszczona została przez flotę rosyjską koło Sinope **bez wypowiedzenia wojny** i że Bosfor zostanie zamknięty minami.

Dzienniki piętnują zachowanie się Rosji, która, jak się zdaje, wykorzystywać chciała święto „bajramu“ dla swoich celów, przypuszczając, że wielu oficerów i marynarzy uda się na ląd. Przy całej miłości pokoju, na co Turcy złożyła liczne dowody, jest Turcja silnie zdecydowaną **bronić się z największą energią**, bo tu chodzi o jej życie lub śmierć.

Wiadomości z Bułgarii.

Sofia, 2 listopada.

Wedle doniesienia z Warny, kabel między Warną a Sebastopolem **przecięto**.

Wybuch wojny turecko-rosyjskiej wywołał tu **sensację**. Naogół przyjęto to z pewnym **zadowoleniem**.

O katedrę w Reims.

Rzym, 2 listopada.

Kancelarz niemiecki wystosował do piosła pruskiego przy Watykanie następującą notę:

Ponieważ kierownictwo armii francuskiej ponownie ustawiło przed katedrą w Reims baterię i na jednej z dwu wież katedry ustawiło posterunek wywiadowczy, poseł pruski ma zaprotestować przeciw temu nadużywaniu budynków poświęconych służbie bożej. Nota oświadcza dalej, że wina za szkody, które w przyszłości katedra w Reims mogłaby ponieść, spada na **Francuzów**. Byłoby więc niegodną obłudą spychać odpowiedzialność za to na Niemców.

Rosyjski organ wojskowy o trwaniu wojny.

Petersburg (przez Kopenhagę) 2 listopada.

Dziennik wojskowy „Russkij Inwalid“ przyjmuje, że wojna potrwa przez całą zimę, jeżeli nie będzie zbyt silnych mrozów. **Z wiosną wojna na nowo się rozpocznie**, a ponieważ liczyć się należy z najsilniejszym oporem Austrii i Niemiec, potrwa jeszcze **trzy miesiące**. Jeżeli nie zajdą nieoczekiwane wydarzenia, wojna zakończy się w rok po jej rozpoczęciu.

Braki sanitarne we Francji.

Londyn, 2 listopada.

Współpracownik lekarski „Timesa“ pisze, że we Francji północnej **brak lazaretów** w dostatecznej liczbie. Zasada, by możliwie wielu rannych transportować do Anglii, stosowana jest **aż do przesady**. Brak dobrych i doświadczonych chirurgów i pielęgniarzy.

Kronika wojenna.

Londyn. „Daily Tel.“ donosi, że finansowe koła poinformowane oświadczają, iż do banku angielskiego nadeszła suma 12 milionów funtów szt. z Rosji, którą złożono na rachunek Rosji.

Petersburg. Ukaz carski zarządza wydanie 50%-wej wewnętrznej pożyczki w wysokości 500 milionów rubli, która ma być zamortyzowana w 50 lat.

Haga. „Nieuwe Courant“ donosi: Holandia **odrzuca propozycję Anglii**, by się przyczyniła datkami na rzecz zbiegów belgijskich.

* * *

Uczczenie poległych.

Wiedeń. Z okazji Wszystkich Świętych na cmentarzu odbyła się uroczystość żałobna nad grobem bohaterów obecnej wojny. Zjawili się przedstawiciele ministerstwa wojny, komendy miasta i t. d. Udano się także na grób ofiar katastrofy lotniczej z 20 czerwca b. r. i złożono wieńce. Po południu nad cmentarzem zjawił się dwupłaszczyznowiec, który rzucił potężny wieniec na grób ofiar tej katastrofy. Koło grobu bohaterów wojny zajechały **dwie zdobycie na nieprzyjaciół armaty**.

Cholera.

Wiedeń. Departament ministerstwa spraw wewnętrznych zawiadamia: 1 listopada stwierdzono 10 wypadków cholery w Wiedniu, dwa w Austrii Dolnej, dwa w Solnogradzie, 1 w Celowcu, 12 w Józefowie, 11 na Morawach, 4 w Opawie. Z wyjątkiem trzech wypadków, zachorowały wyłącznie osoby, które przybyły z północnego terenu wojny. W Galicyi wedle sprawozdania z 1 listopada zachorowało na **cholere w Krakowie 4 osoby** wojskowe, w Nowym Sączu 1, w powiecie liskim było 9 wypadków w Łupkowie, 13 w Smolnikach, 5 w Woli Miechowej, 1 w Zubeńsku.

Stanisław Przybyszewski o Legionach.

W „München-Augsburger Abendzeitung“ z 28 zm. znajdujemy obszerny artykuł znakomitego pisarza Stanisława Przybyszewskiego. Przytaczamy kilka ważniejszych ustępów:

„Oczywiście niewielu znajdzie się Niemców, którzy pod polskimi Legionami rozumieją coś innego, niż niewinny, nieco kokieterijny, nieco narzucający się sposób, którego użyli Polacy, aby przypomnieć Europie, że Polska niegdyś była państwem samodzielnym i że Polska jeszcze nie zginęła.

A tymczasem utworzenie Legionów nie oznacza nic innego, jak tylko **czwarte powstanie Polski**, przygotowywane od lat z olbrzymim wysiłkiem przez lud polski; i w tym wypadku ofiarność ludu polskiego w niczem nie ustępuje ofiarności niemieckiej i w takiej samej mierze

oznacza wojnę na śmierć i życie, jak wojna pomiędzy Niemcami i Anglią!...

„Podporządkowanie się wojska, stworzonego własnymi siłami przez lud polski, głównej komendzie austriackiej bynajmniej nie oznacza wyrzeczenia się własnej samodzielności. Przysięga na wierność, którą wojsko polskie z radością i uroczystością złożyło głęboko szanowanemu monarsze, nie jest poddańczą przysięgą zwyciężonego; to święta przysięga ludu, który stanął do walki, na wdzięczną wierność temu, który mu pomógł wydobyć się z mrocznej mogiły“...

„Polska stanęła w szeregu prowadzących wojnę państw, jako państwo samodzielne i jest uważana za takowe przez Austrię i Niemcy, przez uznanie istnienia wojska polskiego, jako armii samodzielnej... Nasz sojusznik wie bardzo dobrze, jakie ofiary jesteśmy w stanie ponieść dla naszej wolności i równocześnie jakie nieocenione możemy mu oddać przysługi w walce przeciwko wspólnemu wrogowi, którego podstęp, chytrość i słabość znamy lepiej, niż jakikolwiek inny naród...

(Dokończenie nastąpi).

KRONIKA.

Ewakuacja Krakowa. Jutro o godzinie ósmej rano odjedzie pierwszy pociąg ewakuacyjny z Krakowa w kierunku ku Wiedniowi. Bliższe szczegóły doniosą afisze. Rozpoczęto także ewakuację Podgórze.

Z dyrekcji kolei państwowej komunikują nam: Dnia 29 z. m. aż do odwołania zaprowadzono na przestrzeni kolei lokalnej Muszyna—Krynica ruch osobowy pociągami aprowizacyjnymi l. 6713 i 6714.

Szkoła im. św. Mikołaja rozpoczyna naukę 3 listopada. Uczniowie wpisani do tej szkoły i grono nauczycielskie zgromadzą się we wtorek 3 listopada o godz. 9 przed południem przed budynkiem szkolnym przy ulicy Lubomirskich.

Repertuar artystów teatru miejskiego w sali „Nowości“.

Wtorek: „Rewizor z Petersburga“.

Repertuar teatru ludowego przy ulicy Rajskiej. Poniedziałek: „Żywy trup“.

TELEGRAMY

z 2 listopada.

Przesilenie we Włoszech.

Rzym. „Giornale d' Italia“ pisze: Minister skarbu Rubini pragnął, by gabinet zażądał w Izbie deputowanych nowych kredytów w sumie 200 do 300 milionów lirów na pokrycie wydatków wojskowych. Prezydent gabinetu Salandra i inni członkowie gabinetu byli zdania, że obecna chwila nie jest po temu korzystną.

Ponieważ teki skarbu i spraw zagranicznych są nieobsadzone, gabinet postanowił się podać do dymisji. Król odbędzie konferencję z prezydentami Izby i innymi osobistościami. Jak ten dziennik donosi, premier Salandra otrzyma misję utworzenia nowego gabinetu.

Zbrojenia Hiszpanii.

Madryt. Minister marynarki przedłożył w Izbie ustawę o reorganizacji floty, która proponuje budowę 4 szybkich krążowników, 6 kontrtorpedowców, 28 łodzi podwodnych, 3 kanonierek, 18 okrętów przybrzeżnych. Na inne środki obrony przewiduje przedłożenie 9 milionów, zaś na nieprzewidziane koszta w związku z tem 6 milionów. Na budowę portu i basenu w El Ferol żąda przedłożenie 3,900.000. w Kadyksie 9,600.000, w Carthagenie 6,375.000, na budowę portowe i doki 9,000.000.

Z Portugalii.

Lizbona. Były minister Azevedo został aresztowany w związku z wypadkami w dniu 20 zm.

Z Meksyku.

Nowy Jork. „Ass. Press“ donosi z El Pazo: Konferencja pokojowa postanowiła pozbawić władzy Carranzę i Villę. Ma być zamianowany prowizoryczny prezydent.

DRUKARNIA LUDOWA
W KRAKOWIE, UL. DUNAJEWSKIEGO 5. TELEFON 1310

WYKONYWA DZIELA, GAZETY, AFISZE, ZAPROSZENIA
DRUKI TRÓJBARWNE, LINOLEORYTY, ORAZ WSZELKIE
ROBOTY W ZAKRES DUKARSTWA WCHODZACE
SZYBKO, STARANNIE I PO PRZYSTĘPNYCH CENACH.

Turcja wypowiedziała wojnę Rosyi, Anglii i Francyi.

Konstanstynopol, 1 listopada.

Donoszą pod datą wczorajszą:

Ambasadorom Rosyi, Anglii i Francyi **doreczono paszporty**. Ambasadorowie rosyjski i angielski **odjeżdżają** wieczorem, ambasador francuski jutro rano.

Wylazd ambasadora Rosyi.

Ambasador rosyjski wyjechał wczoraj wieczorem wraz z rodziną specjalnym pociągiem. Tym samym pociągiem wyjechali także inni członkowie ambasady i ich rodziny oraz szereg rosyjskich osobistości. Udają się oni **przez Bułgarię i Rumunię**. Członkowie prawie wszystkich misji dyplomatycznych państw, nie znajdujących się z Rosją na stopie wojennej, przybyli na dworzec kolejowy celem pożegnania. Ogólnie **zdziwiło**, że nie przybył ambasador francuski ani angielski.

Szczegóły walki morskiej.

Konstantynopol, 1 listopada.

(Telegram nadany wczoraj o godz. 8 rano, nadszedł do Wiednia dziś o godz. 5 rano).

Urzędowy komunikat opiewa:

Z zeznań majątków rosyjskich, którzy dostali się do niewoli jakoteż z faktu obecności parowca z minami przy flocie rosyjskiej wynika, że miała ona zamiar **zamknięcia minami wejścia do Bosforu** i zupełnego zniszczenia floty tureckiej, która z powodu tego zamknięcia byłaby rozdzieloną na dwie części. Przyjmując, że Turcja byłaby przez to narażoną na niebezpieczeństwo napadu i w przypuszczeniu, że Rosya rozpoczęła kroki nieprzyjacielskie bez poprzedniego wypowiedzenia wojny, **flota turecka rozpoczęła pościg za flotą rosyjską** i rozprószyła ją. Nasza flota **bombardowała miasto Sebastopol** i zniszczyła w porcie **Noworosyjsk** 50 magazynów nafty, 14 wojennych okrętów transportowych, wiele magazynów zboża i stację radiotelegraficzną. Flota nasza **zatopila** dalej koło Odessy krążownik rosyjski, zaś drugi krążownik rosyjski ciężko uszkodzony prawdopodobnie **również zatonął**. Zatonął także okręt rosyjskiej floty ochotniczej. W Odessie i Sebastopolu 5 rezerwoarów naftowych zniszczono **pożarem**.

Dalsze zarządzenia Turcyi.

Konstantynopol, 1 listopada.

Jak słychać, Porta wniosła **energiczny protest** przeciw prowokacyjnemu wystąpieniu floty rosyjskiej na morzu Czarnem. Aby się zabezpieczyć przeciw ewentualnemu atakowi flot nieprzyjacielskich, rząd poczynił konieczne zarządzenia celem obrony portu w Smyrnie.

Obcy poddani w Turcyi.

Wedle doniesienia ze strony autorytatywnej, rząd turecki **nie wydał** poddanych państw

trójporozumienia, ale tym, którzy będą chcieli wyjechać, nie będzie czynił trudności. Rząd w ten sposób daje wyraz uczuciom humanitarnym i cywilizacji, cenionym przez niego wyżej niż przez mocarstwa, które wydalily obywateli austro-węgierskich i niemieckich.

Usunięcie sztydów konsularnych,

Z francuskiego i angielskiego konsulatu **usunięto** już sztydy.

Czyny krążownika „Emden“.

Bordeaux 1 listopada.

Agencya Havasa potwierdza doniesienie o zatopieniu krążownika „Zemczug“ i francuskiego torpedowca „Mousquete“ w Polo Pinang przez „Emden“, który zamaskowany wjechał pod flagą rosyjską do portu a następnie odjechał z ocalonymi na morze. Z załogi „Zemczuga“ zabitych jest 25 osób, 112 rannych, a 250 zostało ocalonych. Według sprawozdań pism angielskich „Emden“ jechał pod flagą japońską.

Katastrofy na morzu.

Whlshy 1 listopada.

Z rozbitego okrętu szpitalnego „Chitla“ ocalało już około 50 osób, zaś na pokładzie okrętu znajduje się jeszcze 60 osób.

Paryż, 1 listopada.

Agencya Havasa donosi, że parowiec francuski „Admirał Degenioli“ **ugrzął** koło przylądka Bar Fleur. Na pomoc pospieszył mu parowiec „Savoie“.

Morze zagrożone minami.

Londyn, 1 listopada.

„Times“ wywodzi, że miny na wybrzeżu północnem Irlandyi nie zostały położone przez zwykłe okręty minowe, także łodzie rybackie pod flagą neutralną nie mogły tego uczynić. Należy przypuszczać, że uczyniły to **zwykłe okręty pod flagą neutralną**. Pismo sądzi, że jedyną ochroną przeciw temu byłoby zamknięcie morza Północnego zupełnie dla neutralnej żeglugi i zapobieżenie nadużywaniu flagi neutralnej.

Dzielny 51 letni żołnierz.

Wiedeń, 1 listopada.

Z kwatery prasowej donoszą: Arcyks. Józef nadał jako komendant armii infanterzyście Ferdynandowi Wimerowi z pułku piechoty Nr. 14 za patryotyczne i przykładne zachowanie się złoty medal waleczności. Wimmer mimo 51 lat, w czasie wybuchu wojny zgłosił się jako ochotnik do pułku, w którym służy syn jego również jako ochotnik i został przydzielony razem z synem do 9 kompanii. **Odnaczył on się kilkakrotnie w bitwach**, za co przez obecne odznaczenie otrzymał uznanie.

Kronika wojenna.

Paryż. W piątek postawiono 30 niemieckich i austro-węgierskich firm pod kontrolę państwową.

Waszyngton. Rząd postanowił w Londynie **protestować** przeciw zatrzymaniu okrętu „Kroonland“ w Gibraltarze. Żąda on wydania okrętu względnie zwołania sądu morskiego.

Londyn. „London Gazette“ ogłasza urzędową listę towarów uznanych za kontrabandę.

DRUKARNIA LUDOWA

W KRAKOWIE, DUNAJEWSKIEGO 5. TEL. 1310

WYKONYWA DZIELA, GAZETY, ZAPROSZENIA, AFISZE I T. P. SZYBKO, GUSTOWNIE, STARANNIE I PO MOŻLIWIE PRZYSTĘPNYCH CENACH.

Wiadomości o zaginionych.

Za ogłoszenie w tym dziale należy przelać 2 korony.

Czerniawski Michał, c. k. nadstr. skarb., obecnie zamieszkały w Jaśle u p. I. Kołka, poszukuje adresu swojej żony Stefani z dziećmi, oraz żony swego kolegi Stupnickiego.

A. Künstler z Przemyśla, obecnie w Wiedniu XX., Kluckygasse 8, III, 18, poszukuje żony Salomei z dziećmi, oraz siostry Benkendorfiowej z 4 dziećmi, ostatnio w Drohobycz, skąd wyjechała furą.

Jędrzej Tarnawski z Sądowej Wiszni poszukuje swojej żony Maryi z dwojgiem dzieci. Adres: J. Tarnawski, Gefreiter, w Wiedniu II. Hajdasse 6, Th. 6.

Mikołaj Pilip, ranny pod Kraśnikiem, obecnie w szpitalu: Karlsbad, Fremdenspital, poszukuje adresu żony swojej Maryi z dziećmi, zamieszkałej w Bucowie koło Medyki pow. Przemyśl.

Aron Wietzler, tokarz z Tarnopola, obecnie w szpitalu ranny: Pettan, Steiermark Reserve-spital Nr. III., poszukuje swojej rodziny.

Jan Samofat, k. u. k. Feldbahn Nr. 5 B. S. Nr. 3, Budapest, albo na adres Feldpost Nr. 99 uprasza o podanie adresu swoich krewnych, oraz rodziny Zawistowskich z Brzeżan.

Mikołaj Musiał, Dobrociesz, p. Drużbów via Brzesko poszukuje Piotra Musiał, oraz Jana Junaka, woźnego pocztowego z Drohobycza wraz z jego rodziną.

M. Heldówna, Kraków, ul. Smoleńsk Nr. 12, parter, poszukuje adresu Henryki Held, ostatnio zamieszkałej w Kołomyi.

Rodzina Markowskich poszukuje Maryli Markowskiej, słuchaczki inż., która 21 sierpnia wyjechała ze Sarnek Dolnych do Lwowa. Adres: Beregszasz Bocskay Nr. 61. Ungarn.

Edmund Towarnicki poszukuje dwoje dzieci, Romcia (7 lat) i Busia (4 lata) ze Lwowa, którzy byli na wakacjach w Maryampolu z babką Maryą Dorożewską, żoną radcy skarbu, a uciekając dotarli do Staruni, koło Solotwiny. Dzieci bez środków do życia i bez ciepłej odzieży. Adres: E. Towarnicki, Przemyśl, oddział automobilowy, Feldpost Nr. 159.

Adolf Schwarz, Mor. Ostrawa, Bahnhofstr. Nr. 37, poszukuje adresu ojca Izaaka z rodziną, Izraela Adlera i Lemla Wittlina z Kamionki Strumiłowej.

Aleksander Tkaczok z pow. Zbaraż, Wieś Prosoy i Mykoła Kulpa pow. Zbaraż, Wieś Dobrowody poszukują swych rodzin. Adres: Graz, Pestalozzistrasse Vereins-Reservespital.

F. Łańcucki, Ers. Batl. 30. Feldkan. Reg. Sopron, Ungarn uprasza o wiadomość o swojej rodzinie z Sieniawy k. Jarosławia i Ostaszewskich z Kulikowa, którzy z końcem sierpnia chwilowo przebywali we Lwowie.

Michał Romanluk, kand. adwokacki z Kołomyi, obecnie kapral beim Kader des k. k. L. I. Reg. Nr. 19, Menhard Ungarn, poszukuje adresu swojej żony Zuzanny z 3 dziećmi, nauczycielki z Iwanowic, pow. Kołomya, oraz Piotra Białoskórskiego, słuch. praw z Kołomyi.

Karolina (z Łuszczynskich) Dąbrowska z Monasterzysk, poszukuje swojej rodziny. Wiadomość uprasza pod adres Kyjov, Gaja, Necic Nr. 37 Morawa.

Annę Dobitową z Knihinina (Stanisławów) poszukuje Robert Knittel, kapitan. Adres: Neuhaus bei Wiesenbach a. d. Triesting N. Oe. Reservespital Nr. 1.

Łażniak Bazyli, wermistrz kolejowy we Lwowie, obecnie w Wiedniu II. Mandlgasse 24, Th. 25. poszukuje adresu swojego syna Kazimierza, ucznia VI klasy I. szkoły realnej we Lwowie i bratanka Kazimierza Damm, ucznia VIII klasy VIII gimn. we Lwowie, którzy wyjechali ze Lwowa z Legionem wschodnim i od tego czasu nie wie, co się z nimi stało.

Jakób Krug, 89 p. p., Reservespital Abt. I. Nr. 40. Mär. Schönberg, poszukuje adresu swojej żony Sary z 5 dziećmi z Gródka Jagiellońskiego.

Zawiadamiam P. T. Pałacach papierosy,

ze ulubione, znakomite bibułki cygaretowe

„POBUDKA“

tudzież tutki „FRAMOS“ i „SALVESOL“ są do nabycia we wszystkich trafikach.

Przy tej sposobności wyrażam moje najserdeczniejsze

podziękowanie

tym wszystkim, którzy wskutek wojny znaleźli się w sąsiednich krajach monarchii i popierali tamże moje wyroby, żądają je we wszystkich trafikach. Dzięki właśnie tym moim Szanownym Zwolennikom i Przyjaciółom, oraz krzewicielom przemysłu polskiego, wyroby moje rugują i w innych krajach monarchii tego rodzaju wyroby francuskie.

Kraków.

Mr. Wł. Bełdowski.

Fabryka tutek i bibulek cygaretowych.

Fundusz gwarancyjny z końcem 1913 r. 31,372,472'67 K.
Stan ubezp. z końc. 1913 r. 172,395,003'92 K, 540.804 osób.

„ALLIANZ“

akcyjne towarzystwo ubezpieczeń na życie i renty we Wiedniu

przyjmuje pod bardzo dogodnymi warunkami ubezpieczenia na życie, renty i posagi.

Zdolni i energiczni zastępcy

zostaną przyjęci w każdym miejscu zachodniej Galicji za wysoką prowizją. — Nieobecnym poucza się najdokładniej. Instrukcje wysyła się bezpłatnie z agencji

w Krakowie, ulica Długa 9, L. Wunsch lub z filii towarzystwa Bielsko, ulica Główna 6.

Powróciliśmy już do Krakowa i sprzedajemy nadal swe znane z dobroci

SWEATERY

damskie, męskie i dziecięce.

Wybór ogromny.

Pierwsza krakowska pracownia
sweaterów włóczkowych

Kraków, Wielopole 15, parter. Telefon 290.

RYĄDOWO UPRAWNIŁA
FABRYKA WÓD MINERALNYCH SZTUCZNYCH I SPECYALNYCH LECZNICZYCH

pod firmą

K. Rząca i Chmurski

w Krakowie, ulica św. Gertrudy 4

wyrabia pod kontrolą komisji przemysłowej Towarz. Lek. krak. polecane przez toż Towarz. WODY MINERALNE, odpowiadające składem chemicznym wodom: Bilińskiej, Gieshüblerskiej, Selterskiej Vichy, Maryenbadzkiej, Hombrg, Kissingen, tudzież specjalne lecznicze, jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną, oraz wody mineralne normalne z przepisu Prof. Jaroskiego. — Sprzedaż częściowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie franko.

Zdolnych kotlarzy, ślusarzy

konstrukcyjnych i maszynowych, oraz monterów poszukuje

Fabryka Zieleniewskiego
w Krakowie,

Grzegórzki L. 51.

Broń i rowery na raty,

części składowe najtańiej, — Ilustrowane cenniki darmo.

F. Dusek, fabryka broni, rowerów i maszyn do szycia, Opoczno a.d. Staatsbahn Nr 2143 Czechy.

Nie musicie

znosić cierpień neuralgii, podagry lub reumatyzm, używajcie

przez powagi lekarskie poleconego środka

CONTRHEUMAN

Łagodzi i uspokaja ból, usuwa spuchliznę i przywraca członkom możność ruchu, usuwa nieprzyjemne swędzenie, nadaje się do nacierania, masażu, okładów itp. 1 tuba 1 kor.

Wróć i skład główny

B. FRAGNERA — APTEKA

c. i k. dostawcy dworu, PRAGA III., Nr. 203

Za poprzednim nadesłaniem

1 Kor. 50 hal. przesyła się 1 tubę pocztą franco

5— K " " 5 tub " "

9— K " " 10 tub " "

Należy uważać na nazwę preparatu i wytwórcę

Na składzie w aptekach.

Kilku zdolnych bednarzy

poszukuje fabryka beczek w Podgórzu, przy ul. Kalwaryjskiej l. 33. Narzędzia należy przynieść ze sobą.

Chęć do pracy

wzmocnia się przez dobre trawienie.

Uznany za dobry, ze samych wyszukanych, najlepszych i skutecznych ziół leczniczych starannie przyrządzonym, apetyt podniecającym, trawienie przyspieszającym i łagodnie roz-

zwolnienie wywołującym środkiem domowym, który znane skutki nieumiarkowania, wadliwej diety, przeziębienia i przykrego zatwardzenia np. zgagę, wzdęcie, nadmierną ilość kwasów i kurczowe bóle łagodzi i usuwa, jest Dra Rosy balsam żółtkowy z apteki B. Fragnera w Pradze.

Skład główny APTEKA B. FRAGNERA, c. i k. dostawcy dworu pod „Czarnym Orłami“, PRAGA, Kleinsaitte 203, róg ulicy Nerudowej.

Cala flaszka 2 K., pół flaszki 1 K. Pocztą po otrzymaniu 1-50 K wysyła się małą flaszkę, za 2-50 K wielką flaszkę, za 4-70 K 2 wielkie flaszki, za 8 K 4 wielkie flaszki, za 22 K 14 wielkich flaszek, oplatnie do wszystkich stacji austro-węgier. państwa. — Składy w aptekach Austr.-Węgier.

Ostrzeżenie! Na wszystkich częściach opakowania znajduje się zarejestr. znak ochrony.

DRUKARNIA LUDOWA

W KRAKOWIE, DUNAJEWSKIEGO 5. TEL. 1310

WYKONYWA DZIELA, GAZETY, ZAPROSZENIA, AFISZE I T. P. SZYBKO, GUSTOWNIE, STARANNIE I PO MOŻLIWIE PRZYSTĘPNYCH CENACH.